

۱- عمل دوتایی * روی Z را به صورت $a * b = 2(a+b)$ در نظر بگیرید. گزینه درست کدام است؟

۱. عمل دوتایی * جابجایی نیست.
۲. عمل دوتایی * شرکت پذیر است.
۳. عمل دوتایی * شرکت پذیر نیست اما جابجایی است.
۴. عمل دوتایی * شرکت پذیر است اما جابجایی نیست.

۲- عمل دوتایی * روی مجموعه $R - \{1\}$ را به صورت زیر تعریف کنید.

$$\forall x, y \in R - \{1\} \quad x * y = x + y - xy$$

کدام گزینه در مورد $R - \{1\}$ همراه با عمل * درست نیست؟

۱. $(R - \{1\}, *)$ یک گروه است.
۲. $e = 0$ عضو همانی $R - \{1\}$ همراه با * است.
۳. * روی $R - \{1\}$ یک عمل دوتایی شرکت پذیر نیست.
۴. $x' = \frac{x}{x-1}$ معکوس هر عضو مانند x است.

۳- گروه G با عضو همانی e را در نظر بگیرید. فرض کنید $o(x) = n, x \in G$ باشد. کدام گزینه در مورد گروه G برقرار نیست؟

۱. اگر $x^m = e$ باشد آنگاه n عدد m را تقسیم می کند.
۲. اگر $(m, n) = 1$ آنگاه $o(x^m) = n$.
۳. اگر $x^m = e$ باشد آنگاه $n \leq m$.
۴. مرتبه هر توانی از x ، نیز برابر با n است.

۴- رتبه عنصر $\bar{5}$ در گروه $(Z_{10}, \oplus)$ کدام است؟

۱. ۲۰
۲. ۵
۳. ۱
۴. ۴

۵- مرکز گروه $GL(2, R)$ کدام است؟

۱. $\left\{ \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & a \end{bmatrix} \mid a \neq 0 \right\}$
۲. $\left\{ \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \mid a \neq 0 \right\}$
۳. $\left\{ \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & a \end{bmatrix} \mid a \in R \right\}$
۴. $\left\{ \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \mid a \in R \right\}$

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۷۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵

عنوان درس: جبر ۱، مبانی جبر

رشته تحصیلی/کد درس: ریاضی (محض)، ریاضی (کاربردی)، آموزش ریاضی، ریاضی محض (آنالیز)، ریاضی محض (جبر)، ریاضی محض (PNUN News Agency)
-، ریاضیات و کاربردها، علوم کامپیوتر ۱۱۱۳۲۵

۶- فرض کنید m عدد صحیح و مثبت باشد. کدام گزینه در مورد گروه دوری $G = \langle x \rangle$ از مرتبه n در حالت کلی برقرار نیست؟

۱. اگر $m \mid n$ آنگاه G دارای زیر گروهی از مرتبه m است.
۲. اگر $m \mid n$ آنگاه G دارای زیر گروه منحصر بفرد از مرتبه m است.
۳. $\langle x^{\frac{n}{m}} \rangle$ گروهی از مرتبه m است.
۴. اگر G دارای زیر گروهی از مرتبه m باشد آنگاه $m \mid n$.

۷- کدام گزینه در مورد گروه $Z_p \times Z_p$ درست نیست؟

۱. $Z_p \times Z_p$ گروهی آبلی است.
۲. $Z_p \times Z_p$ گروهی دوری است.
۳. $Z_p \times Z_p$ با گروه Z_p یکرخت نیست.
۴. $Z_p \times Z_p$ با گروه K_p یکرخت است.

۸- رتبه عضو $(\bar{2}, \bar{3}, \bar{2})$ در گروه $Z_6 \times Z_9 \times Z_{10}$ کدام است؟

۱. ۶۰
۲. ۳۰
۳. ۱
۴. ۷۲۰

۹- جایگشت $f = (1\ 3\ 4)(2\ 5)$ را در نظر بگیرید. کدام یک از گزینه های زیر نمایش f به صورت حاصل ضرب ترانهش ها است؟

۱. $f = (1\ 3)(1\ 4)(2\ 5)$
۲. $f = (1\ 3)(1\ 4)(2\ 5)(2\ 3)(2\ 3)$
۳. $f = (1\ 4)(1\ 3)(2\ 5)$
۴. $f = (2\ 5)$

۱۰- شاخص زیر گروه $5Z$ در گروه Z کدام است؟

۱. ۵
۲. ۲
۳. ۱
۴. این شاخص نامتناهی است.

۱۱- گروه G و زیر گروه H از آن را در نظر بگیرید. کدام گزینه درست است؟

۱. اگر $[G : H] = 2$ آنگاه $H \triangleleft G$.
۲. اگر $H \triangleleft G$ آنگاه $[G : H] = 2$.
۳. شرط لازم و کافی برای نرمال بودن H این است که $[G : H] = 2$.
۴. اگر H آبلی باشد، آنگاه $H \triangleleft G$.

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۷۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵

عنوان درس: جبر، مبانی جبر

رشته تحصیلی/کد درس: ریاضی (محض)، ریاضی (کاربردی)، آموزش ریاضی، ریاضی محض (آنالیز)، ریاضی محض (جبر)، ریاضی محض (PNUN News Agency)
- ریاضیات و کاربردها، علوم کامپیوتر ۱۱۱۳۲۵

۱۲- فرض کنید $G = Q_8$ و $H = \{I, -I\}$ باشد. آنگاه $\frac{G}{H}$ با کدام یک از گروه های زیر یکرخت است؟

۱. Z_8 ۲. k_4 ۳. Q_8 ۴. H

۱۳- گروه آبدی G از مرتبه ۱۵ و عدد اول $p = 5$ را در نظر بگیرید. کدام گزینه درست است؟

۱. G دارای زیرگروهی از مرتبه ۲ است.   ۲. G تنها دارای دو زیرگروه بدیهی است.
۳. G دارای زیرگروهی از مرتبه ۵ است.   ۴. G زیرگروه غیر بدیهی ندارد.

۱۴- فرض کنید $\phi: GL(2, R) \rightarrow (R - \{0\}, \cdot)$ به صورت زیر تعریف شده باشد.

$$\phi\left(\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}\right) = ad - bc$$

آنگاه ϕ کدام گزینه درست است؟

۱. ϕ یک برورختی است.   ۲. ϕ یک تکریختی است.
۳. ϕ یک یکرختی است.   ۴. ϕ یک همسانی است که نه یک به یک است و نه پوشا.

۱۵- فرض کنید G و H دو گروه و $\phi: G \rightarrow H$ یک همسانی و $x \in G$ و $o(x) = n$ باشد. کدام گزینه در مورد $o(\phi(x))$ درست است؟

۱. $o(\phi(x)) = 1$ ۲. $o(\phi(x)) \mid n$
۳. $o(\phi(x)) = n$ ۴. در مورد مرتبه $o(\phi(x))$ نمی توان نظری داد.

۱۶- همریختی $\phi: GL(2, R) \rightarrow (R - \{0\}, \cdot)$ را با ضابطه $\phi\left(\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}\right) = ad - bc$ در نظر بگیرید. هسته ϕ کدام است؟

۱. $GL(2, R)$ ۲. $GL(2, R) \setminus \{0\}$ ۳. $SL(2, R)$ ۴. $\left\{ \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \right\}$

۱۷- عنصر a در حلقه $(Z_n, \oplus, \odot)$ را در نظر بگیرید. a یکه است اگر و فقط اگر

۱. a مقسوم علیه صفر باشد.   ۲. $(a, n) = 1$
۳. a پوچتوان باشد.   ۴. a عضو همانی باشد.

۱۸- کدام یک از حلقه های زیر یک حوزه صحیح نیست؟

۱. Z ۲. Z_7 ۳. Z_3 ۴. Z_6

۱۹- قلمرو صحیح R با عنصر یکه 1 و ایده آل اول I از R را در نظر بگیرید. کدام گزینه نادرست است؟

۱. حلقه $\frac{R}{I}$ تعویض پذیر است.   ۲. $1+I$ عنصر یکه حلقه $\frac{R}{I}$ است.

۳. $\frac{R}{I}$ یک قلمرو صحیح است.   ۴. $\frac{R}{I}$ یک میدان است.

۲۰- فرض کنید J, I ایده آلهایی از حلقه R به گونه ای باشند که $J+I=R$ و $J \cap I = \{0\}$. کدام گزینه درست است؟

۱. $R \cong J+I$ ۲. $R \cong I$ ۳. $R \cong J$ ۴. $R = 0$

سوالات تشریحی

۱- فرض کنید $G = \langle x \rangle$ گروهی دوری از مرتبه n باشد. ثابت کنید به ازای هر عدد صحیح و مثبت m ، گروه G دارای زیر گروهی از مرتبه m است اگر و تنها اگر m عدد n را تقسیم کند. ۱.۴۰ نمره

۲- الف) ضرب زیر را در S_{10} بدست آورید. ۱.۴۰ نمره

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 10 \\ 2 & 9 & 3 & 5 & 4 & 7 & 1 & 8 & 10 & 6 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 10 \\ 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 10 & 1 \end{pmatrix}$$

ب) حاصلضرب بالا را صورت حاصلضرب دورهایی از هم جدا بدست آورید. سپس آن را به صورت حاصلضربی از ترانهش ها بنویسید و زوج و فرد بودن آن را مشخص کنید.

۳- ثابت کنید رتبه هر عضو از یک گروه متناهی G ، مرتبه G را عاد می کند. ۱.۴۰ نمره

۴- نشان دهید که در یک حلقه تعویض پذیر با عنصر یکه هر ایده آل ماکزیمال یک ایده آل اول است. ۱.۴۰ نمره

۵- نشان دهید در یک حلقه تعویض پذیر با عنصر یکه چون R ، ایده آل I اول است اگر و تنها اگر $\frac{R}{I}$ یک حوزه صحیح باشد. ۱.۴۰ نمره